

Nr 463.

Av herr Ståhl, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 22, med förslag till lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Det i proposition nr 22 framlagda lagförslaget avser att bereda vidgade möjligheter att utnyttja tvångsmedel vid förundersökning angående spioneri, sabotage och vissa andra mot rikets säkerhet riktade brott.

Vad angår omkretsen av brott, å vilka den ifrågasatta lagstiftningen bör göras gällande, har i yttrandena framkommit flera förslag om utvidgning i jämförelse med det i departementspromemorian framlagda förslaget. Hovrätten för nedre Norrland, länsstyrelsen och landsfogden i Göteborgs och Bohus län, statspolisintendenten, förste stadsfiskalen i Stockholm samt stadsfiskalen Ryhninger anse, att ytterligare brott enligt 8 kap. strafflagen borde medtagas, i första hand tagande av utländskt understöd (10 §). Såsom stadsfiskal Ryhninger framhåller, kan det i sistnämnda lagrum avsedda förfarandet i viss mån anses vara en försvagad form av högförräderi, i den mån sådan verksamhet tager sig uttryck i fjärrstyrd propaganda här i landet. En sådan brottslig verksamhet innebär otvivelaktigt en betydande fara för vårt land. Enär dessutom avsevärda svårigheter ofta uppkomma vid uppspårandet och utredningen av sådant brott, synes det vara ett vitalt intresse, att den utvidgade tvångsmedelslagstiftningens bestämmelser tillämpas även å denna form av brottslighet.

En utvidgning av lagstiftningens tillämplighet såvitt angår 19 kap. strafflagen påyrkas i yttranden av hovrätten för nedre Norrland, överbefälhavaren, civilförsvarsstyrelsen, länsstyrelsen i Norrbottens län, statspolisintendenten, landsfogden i Malmöhus län och stadsfiskalen Ryhninger. Det framhålls, att de straffbelagda gärningar, som angivas i 19 kap. 1, 2 och 3 §§, kunna rikta sig mot sådana objekt, som avses i 19 kap. 4 §, varvid dock straff icke torde böra utmätas enligt sistnämnda lagrum utan gärningarna bestraffas såsom motsvarande respektive grov mordbrand eller allmänfarlig ödeläggelse. Man har vidare påpekat, att straffsatserna för dessa brott vore strängare än i 19 kap. 4 §. De i 19 kap. 6 och 7 §§ angivna brotten (spridande av gift eller smitta samt förgöring), kunde särskilt som led i en biologisk krigföring medföra samma allvarliga följder som sabotage, även i sådana fall, då gärningen i fråga icke riktade sig mot sabotageobjekt, som avsågs i 19 kap. 4 §.

På grund av vad sålunda anförts, och då det enligt min mening är väl befogat att den föreslagna lagstiftningens tillämpningsområde utvidgas i enlighet med de här refererade yttrandena, får jag hemställa,

att riksdagen för sin del ville antaga den ändring i Kungl. Maj:ts förslag till lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, som förordats i de ovan angivna yttrandena, och
att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 26 januari 1952.

Manne Ståhl.